

Participatie- en communicatieplan

Energiepark Echteld Lienden
(onderdeel inpassing windpark)

Provincie Gelderland, april 2023

 provincie
Gelderland

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
1.1	Het project	3
1.2	Rollen en verantwoordelijkheden	4
1.3	Relatie met omgevingswet en omgevingsvisie	4
2	Doel participatie	5
3	Reikwijdte en kaders participatieplan	6
3.1	Projectbesluit	6
3.2	Tijdspad	6
3.3	Relatie met participatie door initiatiefnemers	6
3.4	Financiële participatie	6
3.5	Kaders/randvoorwaarden voor participatie	7
4	Reikwijdte en kader participatieplan	8
5	Planfases en planning	9
5.1	Planfases en stappen	9
5.2	Planning wettelijke inspraak	10
5.3	Invulling kaders participatie en bovenwettelijke participatie	11
6	Pelanghebbenden in het planproces en hun mate van invloed	12
7	Organisatie van participatie en communicatie	14
7.1	Organogram projectorganisatie	14
8	Communicatie	15
8.1	Provinciale uitgangspunten	15
8.2	Projectspecifieke uitgangspunten	15
8.3	Toon en stem	16
8.4	Provinciale en gemeentelijke communicatiemiddelen	16
	Bijlage 1: Participatie- en communicatieplan initiatiefnemer	18

1 Inleiding

De energiecrisis laat zien dat de urgentie om over te schakelen op duurzame energie nog nooit zo groot is geweest. Internationaal, nationaal én regionaal hebben we afspraken gemaakt hoe we dit doen en wat het doel tot 2030 is om uiteindelijk in 2050 klimaatneutraal te zijn. Voor 2030 is nationaal afgesproken minimaal 55% CO₂ uitstoot te reduceren en 35 TWh duurzame energie op te wekken met zon en wind op land. Deze afspraken zijn regionaal omgezet in doelen voor iedere regio in de regionale energiestrategieën (RES).

De energieregio Rivierenland heeft afgesproken meer dan 0,650 TWh per jaar met windenergie op te wekken. De beoogde locatie voor Energiepark Echteld Lienden is een locatie die in de regionale energiestrategie van de Fruitdelta Rivierenland is opgenomen. Deze is door alle gemeenteraden en Provinciale Staten vastgesteld. Het nieuwe energiepark in Buren en de vervanging van het oude windpark in Neder-Betuwe met in totaal 7 tot 11 windturbines levert een bijdrage van ongeveer 0,175 TWh per jaar. Dit is ongeveer 25% van de regionale doelstelling. De windturbines dragen bij aan een efficiënt en effectief gebruik van het elektriciteitsnetwerk, wat belangrijk is voor leveringszekerheid en betaalbaarheid van energie. Hiervoor is het nodig dat er een goed evenwicht is tussen energie van zonnevelden én windturbines.

De provincie is op grond van de Elektriciteitswet het bevoegd gezag voor windparken van meer dan 5 Megawatt. De overheden hebben afgesproken deze bevoegdheid zoveel mogelijk bij gemeenten neer te leggen. Initiatiefnemer voor het windpark Echteld Lienden Vattenfall heeft zich tot de provincie gewend met het verzoek om de ruimtelijke procedure op zich te nemen. Het beoogde windpark ligt zowel op grond van de gemeente Neder-Betuwe als de gemeente Buren. De gemeente Buren heeft zich uitgesproken tegen het plaatsen van extra windtribunes. Zij neemt wel deel in de projectorganisatie om de belangen van de inwoners en ondernemers zo veel mogelijk te behartigen.

Provincie Gelderland besloot om een projectbesluit (tot de invoering van de omgevingswet op 1 januari 2024 heet dit Provinciaal Inpassingsplan) voor windpark Echteld Lienden voor te bereiden na het aflopen van de windladder. Het projectbesluit bereiden we voor in nauwe afstemming met de gemeenten Neder-Betuwe en Buren.

We informeren inwoners, bedrijven en (belangen)organisaties zo optimaal mogelijk. Daar waar dit kan betrekken we deze groepen bij het opstellen van het projectbesluit. Zo krijgen we een volledig beeld van alle relevante belangen en krijgen belanghebbenden de gelegenheid de besluitvorming van dichtbij te volgen en te beïnvloeden. Naast deze groepen zijn er organisaties, bedrijven en medeoverheden die een bepaald belang vertegenwoordigen of een bevoegdheid hebben om zich uit te spreken en te adviseren over het projectbesluit.

Dit participatieplan beschrijft de doelen, de kaders en de manier waarop we de participatie rondom de ontwikkeling van energiepark Echteld Lienden vormgeven.

1.1 Het project

Vattenfall N.V. heeft het voornemen nieuwe windturbines in de gemeente Buren te realiseren en de bestaande windturbines in de gemeente Neder-Betuwe te vervangen. Het beoogde energiepark bestaat in totaal uit 7 tot 11 windturbines, waarbij de verdeling onderdeel is van het ontwerpproces.

De locaties liggen langs de A15. Vattenfall N.V. werkt hiertoe nauw samen met de energiecoöperatie Echteld-Lienden. Deze energiecoöperatie stelt zich ten doel om het rendement uit duurzame opwek zoveel mogelijk ten goede te laten komen aan de omgeving van het project.

1.2 Rollen en verantwoordelijkheden

Bij de voorbereiding van het projectbesluit werkt de provincie samen met Vattenfall N.V., Energiecoöperatie Echteld-Lienden en de gemeenten Neder-Betuwe en Buren. Alle partijen hebben een eigen rol in het proces rond het projectbesluit.

- Provincie Gelderland is verantwoordelijk voor de procedure rond het projectbesluit voor het windpark. De provincie stelt in dit participatieplan kaders voor het participatieproces en maakt afspraken met de initiatiefnemer en energiecoöperatie over hoe de omgeving (financieel) meeprofiteert. De provincie communiceert over specifiek het projectbesluit en bijbehorende wettelijk verplichte inspraakmomenten.
- Vattenfall N.V. zal het park realiseren en is verantwoordelijk voor de uitvoering van het participatieproces binnen de kaders uit dit participatieplan. Vattenfall N.V. communiceert over invulling van het participatieproces, het ontwerp van het energiepark, voortgang en bouw enzovoort.
- Energiecoöperatie Echteld-Lienden behartigt de belangen van de omgeving wat betreft financiële participatie, en richt zich daarbij op het rendementsbelang ten gunste van de lokale omgeving. De coöperatie communiceert over verduurzaming, kansen voor de omgeving en invulling van financiële participatie.
- Gemeente Neder-Betuwe behartigt de belangen van inwoners en ondernemers in de gemeente bij de ontwikkeling van het energiepark. De gemeente ondersteunt de communicatie van de partners en draagt zorg voor de interne communicatie en afstemming in Neder-Betuwe.
- Gemeente Buren behartigt de belangen van inwoners en ondernemers in de gemeente bij de ontwikkeling van het energiepark voor zover dit past bij het standpunt van de gemeente Buren. De gemeente ondersteunt de communicatie van de partners.

1.3 Relatie met omgevingswet en omgevingsvisie

Participatie is een belangrijke pijler in de Omgevingswet. In het participatiekompas bij de Omgevingswet staan een aantal belangrijke uitgangspunten:

- Oprechte én wederkerige interesse in partijen; ieders inbreng telt.
- Duidelijke kaders rond het doel van de participatie en de inbreng.
- Transparantie over de weging van inbreng en de manier van terugkoppelen.
- Bestuurlijk commitment van het bevoegd gezag.

De invoering van de Omgevingswet wordt 1 januari 2024 verwacht. Met het opstellen van dit participatieplan houden we rekening met de uitgangspunten uit de Omgevingswet. We spreken in dit participatieplan daarom over een projectbesluit (en niet over een provinciaal inpassingsplan). Onze houding kenmerkt zich door oprechte interesse en ruimte voor ieders inbreng. Wederkerigheid is een belangrijke waarde in de communicatie tussen alle partijen in dit proces. Wat we van onszelf verwachten, verwachten we ook van de omgeving, ook als we het niet eens zijn met elkaar.

2 Doel participatie

Met het participatietraject voor het projectbesluit streven we ernaar dat iedereen die zich betrokken of belanghebbend voelt, of een rol of verantwoordelijkheid heeft bij windpark Echteld Lienden optimaal gebruik kan maken van het wettelijk inspraakrecht en invloed kan uitoefenen op het projectbesluit.

De kern van onze participatie is in samenspraak met mensen werken aan het beste plan voor een windpark in deze omgeving. De basis hiervoor is dat er bij participanten ook die bereidheid is én dat we dat kunnen doen in een open en respectvolle dialoog. Op basis hiervan stellen we de volgende doelen aan het participatieproces:

- 1 Met inbreng van de omgeving komen tot een optimale ruimtelijke/ landschappelijke inpassing en goede invulling van financiële betrokkenheid van de projectomgeving en het lokaal eigendom.
- 2 Duidelijkheid geven over waarom de provincie de procedure op zich neemt, over ontwerp, kaders, procedure en proces.
- 3 Duidelijkheid geven over mate van invloed, wanneer deze kan worden ingebracht en wat er gedaan wordt met de inbreng.
- 4 Kennisnemen van elkaars perspectief. Dit is een wederkerige houding tussen overheden, initiatiefnemer én belanghebbenden.
- 5 Projectomgeving (inwoners en ondernemers binnen 2500 meter) in staat stellen inbreng te hebben op het ontwerp projectbesluit voordat dit voor inspraak vrij wordt gegeven.
- 6 Zorgen voor lokale en regionale bestuurlijke betrokkenheid. Deze komt tot uiting in de manier waarop de bestuurders omgaan met de opbrengst van participatie en hierover verantwoording afleggen.
- 7 Bij te dragen aan kennis en inzicht over klimaatverandering en energietransitie.
- 8 Iedereen die geïnteresseerd is in de ontwikkeling in staat stellen het proces te volgen.

Weerstand is onderdeel van het proces

De ervaring leert inmiddels dat er rond een windproject verschillende meningen leven. Deze variëren van: klimaatverandering als gegeven afwijzen, windenergie op land niet nodig te vinden, zorgen om gezondheidsrisico's tot voorstander zijn van het versnellen van de energietransitie of willen verdienen aan duurzame energie. We hebben geleerd dat we een bepaalde groep mensen echt niet kunnen overtuigen dat windenergie op land op dit moment noodzakelijk is en dat er altijd weerstand is. Waar we in onze communicatie op richten is om de weerstand die mensen uiten een plek in de dialoog te geven. En als mensen dat willen, samen te onderzoeken hoe aan hun zorgen recht kan worden gedaan.

3 Reikwijdte en kaders participatieplan

3.1 Projectbesluit

Dit participatieplan gaat over het projectbesluit voor energiepark Echteld Lienden. De gezamenlijke communicatie van provincie, initiatiefnemer en gemeente(n) zetten we allereerst in voor het ondersteunen van informatie en participatie van het projectbesluit. De provincie is verantwoordelijk voor het goed inrichten van dit proces en de communicatie daarover. Alle partijen communiceren ook over andere aspecten die raken aan het project.

3.2 Tijdspad

Dit participatieplan begint bij de start van de voorbereidingen van het projectbesluit en eindigt op het moment van de afgifte van de vergunningen. De initiatiefnemer heeft stappen doorlopen in het participatieproces in aanloop naar voorbereiding van het projectbesluit. Deze stappen staan in bijlage 1.

3.3 Relatie met participatie door initiatiefnemers

De initiatiefnemer geeft invulling aan dit participatieplan waarbij ze rekening houden met de kaders die wij hen meegeven. Deze invulling is gericht op het ontwerp van het energiepark en windpark en is te vinden in bijlage 1. De provincie toetst of de participatie aan landelijk en eigen provinciaal beleid voldoet. In de praktijk trekken we veel samen op. We werken nauw samen in de communicatie en bij bijeenkomsten, zodat het voor iedereen duidelijk is wie waarover communiceert en verantwoordelijk is.

3.4 Financiële participatie

De provincie en gemeenten steunen het in het klimaatakkoord afgesproken streven naar 50% lokaal eigendom. Het is aan de initiatiefnemer en energiecoöperatie om een voorstel voor financiële participatie te doen. Zij betrekken hier de omgeving bij. In de werkgroep financiële participatie werken provincie, initiatiefnemer, energiecoöperatie en gemeenten Neder-Betuwe en Buren de financiële participatie verder uit. Uiteindelijk worden de afspraken over financiële participatie vastgelegd in een anterieure overeenkomst, een privaatrechtelijke overeenkomst tussen de provincie en de initiatiefnemer.

3.5 Kaders/randvoorwaarden voor participatie

Participatieonderwerpen

Hieronder staat een overzicht van de onderwerpen waarop participatie bij de provincie tijdens de procedure voor het projectbesluit van toepassing is:

- 1 Ontwerp en randvoorwaarden van het windpark: inpassing van het windpark in het zoekgebied, binnen de al bestaande beperkingen en randvoorwaarden.
- 2 Kennisgeving Voornemen en Participatie met als bijlagen:
 - a. Onderzoeksagenda voor het milieuonderzoek. Officieel heet dit document de Notitie Reikwijdte en Detailniveau;
 - b. Participatieplan.
- 3 Milieuonderzoeken/MER: het in beeld brengen van effecten op leefomgeving, natuur, en andere omgevingswaarden.
- 4 (Ontwerp-)projectbesluit en (ontwerp-)vergunningen

Vastgesteld beleid en randvoorwaarden

- We hebben internationaal, nationaal en regionaal akkoorden gesloten over hoe we de klimaatcrisis bestrijden zoals het klimaatakkoord van Parijs.
- We hebben nationaal vastgelegd dat er 35 TWh uur duurzame windenergie op land opgewekt moet worden voor 2030.
- Het Gelders Klimaatplan.
- De planlocatie is aangewezen als zoekgebied in de regionale energiestrategie Fruitdelta Rivierenland (RES 1.0). De regio Fruitdelta Rivierenland heeft afgesproken meer dan 0,650 TWh per jaar aan windenergie op te wekken.
- Zon en wind zijn op dit moment de meest efficiënte bronnen van duurzame energie. Om de maatschappelijke kosten te beheersen en te zorgen dat we altijd beschikking hebben tot energie moeten windenergie en zonne-energie in evenwicht zijn.
- De overige beleidsmatige en wettelijke beperkingen die gelden voor een windpark. Zoals een buisleiding of hoogspanningsmast. Op die locaties kunnen geen windturbines komen.
- Financiële participatie in het project moet mogelijk zijn. Het landelijk in het klimaatakkoord afgesproken streven is 50% lokaal eigendom.

Kaders voor participatie vanuit provincie en gemeente

De provincie heeft bij het opstellen van de uitgangspunten rekening gehouden met verschillende kaders. Daarbij gaat het om:

- De provinciale participatiekaders voor energiepark Echteld Lienden staan in dit participatieplan. Voor algemene participatiekaders van de provincie Gelderland verwijzen wij naar [de participatieaanpak van de provincie Gelderland](#).
- De gemeente Neder-Betuwe hanteert een leidraad voor participatie: [leidraad voor participatie](#).
- De gemeente Buren hanteert een participatiekader voor zonne- en windenergie: [participatiekader duurzame energie gemeente Buren](#)

De kaders komen ook terecht in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (de onderzoeksagenda voor de milieuonderzoeken).

4 Reikwijdte en kaders participatieplan

De strategische uitgangspunten participatie zijn conform de omgevingswet, zoals kort omschreven in paragraaf 1.3.

Andere uitgangspunten zijn:

- Groot en klein belang: we maken onderscheid tussen groot en klein belang of een deelbelang en mate van invloed. Afhankelijk van het belang richten we de participatiemogelijkheden in.
- Laagdrempelig en toegankelijk:
 - Betrokkenen moeten gemakkelijk toegang hebben tot mensen aan wie ze vragen kunnen stellen en de documenten of kennis die ze nodig hebben om hun eigen belang te kunnen inschatten en te behartigen. We bieden informatie via verschillende communicatiekanalen aan.
 - In onze communicatie geven we aan wat de stand van zaken is en wat de volgende stappen zijn. Bij toekomstige beslissingen geven we zo goed mogelijk de voor- en nadelen en gevolgen aan van het voorgenomen besluit.
 - Alle brede informatiebijeenkomsten hebben ook een digitale variant. Bijeenkomsten zijn toegesneden op tijden die de doelgroepen het prettigst vinden. Fysieke bijeenkomsten organiseren we zoveel mogelijk op locaties in de buurt van het beoogde windpark.
- We werken conform de participatieladder: consulteren, adviseren, coproduceren en meebeslissen. We geven vooraf aan op welke onderwerpen, welke trede van toepassing is voor welke doelgroep. Verschillende treden van de participatieladder kunnen door en na elkaar plaatsvinden bij bijvoorbeeld een bijeenkomst, waarbij we duidelijk maken wat de status van de participatie is.
- We zorgen voor beleven en ervaren. Naast informeren en overleggen willen we ook organiseren dat contact wordt gelegd tussen mensen die al bij een windpark wonen of dit proces al hebben meegemaakt.
- We hebben oog voor de mensen die niet zo snel naar ons toekomen en zoeken hen zelf op, zodat we mensen ook echt de gelegenheid geven om te participeren.
- De provincie maakt als bevoegd gezag een verslag van de participatie met de verantwoording over de invloed die is uitgeoefend en de tevredenheid van de inbrengers over het participatieproces. We spreken af in de stuurgroep op welke parameters we toetsen.

5 Planfases en planning

5.1 Planfases en stappen

De ruimtelijke procedure kent de volgende formele stappen:

5.1.1 Kennisgeving Voornemen en Participatie (2e kwartaal 2023)

Voor het ruimtelijk besluit (het projectbesluit) doorlopen we een milieueffectrapportage-procedure. Met de 'Kennisgeving voornemen en participatie' geven we het startsein van de m.e.r. procedure. Bij de kennisgeving zitten twee bijlagen: de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) en het participatieplan. De NRD is de onderzoeksagenda voor de milieuonderzoeken en laat zien naar welke milieuthema's we onderzoek doen en op welke manier. Het participatieplan beschrijft wie wanneer waarover kan meedenken en onze werkwijze. Iedereen kan deze stukken inzien. Ze liggen bij het gemeentehuis, Huis der Provincie en zijn digitaal beschikbaar. Voordat de officiële inspraakprocedure begint, organiseren we een informatieavond zodat mensen ons vooraf ook iets kunnen meegeven om de stukken te verbeteren.

De binnengekomen zienswijzen op de NRD nemen we mee bij de uitvoering van het milieuonderzoek. In het milieueffectrapport beschrijven we hoe we tot de uiteindelijke onderzoeksopzet zijn gekomen.

5.1.2 Milieuonderzoeken en voorkeursalternatief (3e en 4e kwartaal 2023)

Voor het milieueffectrapport (MER) worden verschillende milieuonderzoeken uitgevoerd. De uitkomsten van deze onderzoeken worden geanalyseerd en verwerkt in het plan-MER. Dit rapport is de basis voor het voorkeursalternatief dat we kiezen. Deze voorkeursopstelling geeft aan hoeveel windturbines er het beste kunnen komen, op welke plekken en hoe hoog ze zijn. In de project-MER worden de milieueffecten van het voorkeursalternatief verder beoordeeld.

De initiatiefnemer organiseert in deze periode verschillende participatiemomenten. Het doel is om met de inbreng van de omgeving tot een optimale ruimtelijke/landschappelijke inpassing te komen. Zij richten hiervoor een omgevingsadviesraad en een ontwerpplatform in. De input uit deze participatie benutten wij ook voor het opstellen van het projectbesluit. In bijlage 1 leest u meer over de invulling van deze participatie.

5.1.3 Kennisgeving Voornemen en Participatie (2e kwartaal 2023)

Het totale milieueffectrapport (plan & project MER) vormt input voor het projectbesluit. Het ontwerp-projectbesluit ligt samen met het milieueffectrapport naar verwachting in de eerste helft van 2024 ter inzage. Mogelijk liggen tegelijkertijd ook de ontwerp-(hoofd)vergunningen ter inzage. Iedereen kan deze stukken inzien. Ze zijn in te zien in de gemeentehuizen, Huis der Provincie en zijn daarnaast digitaal beschikbaar. We maken tijdig bekend waar en wanneer. Iedereen kan reageren op de ontwerpstukken en het milieueffectrapport door een zienswijze in te dienen. Tijdens de ter inzagelegging kunnen mensen 6 weken laten weten wat men ervan vindt. Het bestuur van de provincie Gelderland betreft de zienswijzen bij het vaststellen van het ontwerpbesluit.

5.1.4 Definitief projectbesluit (beroep en bezwaar) (2024)

Het bestuur van de provincie Gelderland neemt naar verwachting medio 2024 een besluit over het projectbesluit en de vergunningen. Hierna is het mogelijk om beroep aan te tekenen bij de Raad van State tegen het vastgestelde projectbesluit. Deze toetst in dat geval of de provincie de procedure goed heeft doorlopen.

5.2 Planning wettelijke inspraak

Onderstaand overzicht laat zien op welke momenten er provinciale besluitvorming en officiële inspraakprocedures zijn. Daarnaast laat het overzicht een aantal procedurestappen en communicatiemomenten zien, zoals informatiebijeenkomsten rond mijlpalen. De planning in onderstaande tabel is een momentopname en niet in beton gegoten. Afhankelijk van de actualiteit zetten we extra participatie en/of communicatiemomenten in.

Wanneer?	Wat?	Wie?	Afzender
29 maart 2023	Informatiebijeenkomst procedure en Kennisgeving voornemen en participatie	Alle belanghebbenden en betrokkenen	Vattenfall, energiecoöperatie, provincie, gemeente Neder-Betuwe
Voorjaar 2023	Besluitvorming Kennisgeving voornemen en participatie	Gedeputeerde Staten	Gedeputeerde Staten
Voorjaar 2023	Ter inzagelegging Kennisgeving voornemen en participatie, zienswijzen indienen mogelijk	Alle belanghebbenden en betrokkenen	Provincie
Zomer 2023	Uitvoering milieuonderzoeken	Onderzoeksbureau voert milieuonderzoeken uit en stelt MER op in opdracht van Vattenfall	Provincie gebruikt MER om tot besluitvorming (projectbesluit) te komen.
Najaar/winter 2023/2024	Presentatie concept voorkeursalternatief en procedure tot projectbesluit en vergunningen	Alle belanghebbenden en betrokkenen	Vattenfall, provincie, gemeenten Neder-Betuwe en Buren
Winter 2023/2024	Behandeling voorkeursalternatief in stuurgroep ter voorbereiding besluitvorming over projectbesluit in GS	Stuurgroep	Provincie
1e helft 2024	Verwerking voorkeursalternatief tot projectbesluit, vergunningaanvragen in behandeling	Provincie	-
1e helft 2024	Besluitvorming over ontwerp-projectbesluit, ontwerp-(hoofd) vergunningen en MER	Gedeputeerde Staten	Gedeputeerde Staten
1e helft 2024	Informatiebijeenkomst: ontwerp-projectbesluit, ontwerp-(hoofd) vergunningen, MER en ter inzagelegging	Alle belanghebbenden en betrokkenen	Provincie, energiecoöperatie, Vattenfall, gemeenten Neder-Betuwe en Buren
1e helft 2024	Ter inzagelegging ontwerp-projectbesluit, ontwerp-(hoofd)-vergunningen en MER, zienswijzen indienen mogelijk	Alle belanghebbenden en betrokkenen	Provincie
Zomer 2024	Besluitvorming definitief projectbesluit, (hoofd) vergunningen en MER	Gedeputeerde Staten/ Provinciale Staten	Gedeputeerde Staten/Provinciale Staten
Zomer 2024	Start beroepstermijn, mogelijkheid om beroep aan te tekenen	Belanghebbenden	Raad van State

5.3 Invulling kaders participatie en bovenwettelijke participatie

De procedure en planning onder 5.1 en 5.2 bevatten niet de participatiemomenten georganiseerd door de initiatiefnemer en de energiecoöperatie. De initiatiefnemer geeft invulling aan de participatie binnen de kaders die wij daarvoor meegeven. Daarvoor worden verschillende participatiemomenten- en vormen ingericht, zoals een omgevingsadviesraad, een ontwerpplatform en extra bijeenkomsten. De participatie vanuit de initiatiefnemer staat in de bijlage 1.

De procedure en planning onder 5.1 en 5.2 bevatten niet de bovenwettelijke participatie. Afhankelijk van de ontwikkelingen in het project kunnen we extra participatiemomenten opzetten, naast of samen met de participatie van de initiatiefnemer en energiecoöperatie.

Eén van de bovenwettelijke participatiemomenten is het vooroverleg met overlegpartners (eerste helft 2024). Voordat het ontwerp projectbesluit wordt vastgesteld en ter inzage wordt gelegd, leggen we een concept voor aan de overlegpartners voor reactie. De reacties verwerken we in het ontwerp projectbesluit. Overlegpartners zijn bijvoorbeeld gemeenten en gemeenteraad van Buren en Neder-Betuwe, buurgemeenten, beheerders van kabels en leidingen, ministeries van rijksdiensten zoals Rijkswaterstaat, veiligheidsregio('s), waterschap(pen) en andere vergelijkbare relevante partijen.

6 Belanghebbenden in het planproces en hun mate van invloed

In onderstaande tabel ziet u de belanghebbenden in het proces en hun mate van invloed. We werken conform de participatieladder: consulteren, adviseren, coproduceren en meebeslissen. We geven vooraf aan op welke onderwerpen, welke trede van toepassing is voor welke doelgroep. Afhankelijk van de ontwikkelingen kunnen belanghebbenden worden toegevoegd.

Participatieladder

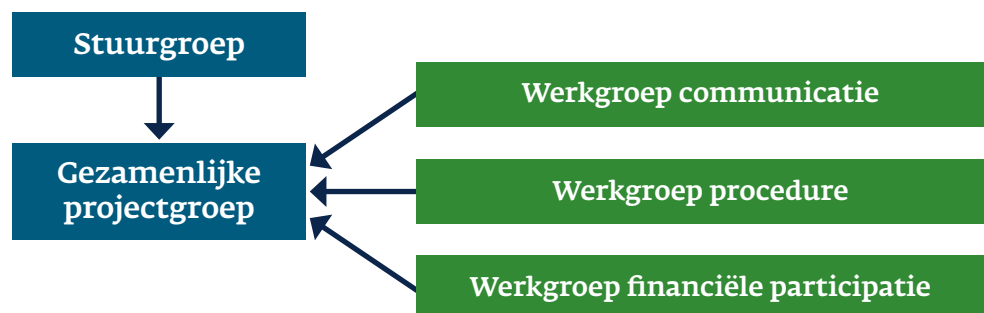

Interne projectorganisatie	Onderwerpen	Invloed
Gemeente Neder-Betuwe	Normenkader, projectbesluit, participatieplan	Coproduceren, samenwerken via projectgroep en communicatiewerkgroep
Gemeente Buren	Normenkader, projectbesluit, participatieplan	Coproduceren, samenwerken via projectgroep en communicatiewerkgroep
Vattenvall Duurzame Energie N.V.	Projectbesluit, participatieplan	Adviseren, samenwerken via projectgroep en communicatiewerkgroep
Energiecoöperatie Echteld-Lienden	Projectbesluit, participatieplan	Adviseren, samenwerken via projectgroep en communicatiewerkgroep
Externe belanghebbenden	Onderwerpen	Invloed
Projectomgeving binnen straal 1000 meter (inwoners, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven)	Proces en procedure ontwerp projectbesluit	Raadplegen/consulteren
Belangenorganisaties en bewonersvertegenwoordiging	Proces en procedure ontwerp projectbesluit	Adviseren
Projectomgeving binnen straal 2500 meter (inwoners en bedrijfsleven)	Procedure ontwerp projectbesluit	Informeren en raadplegen (zienswijzeprocedure) Formele rol: raadplegen/consulteren (zienswijze indienen)
Belangenorganisaties deelbelangen zoals natuurorganisaties	Deelbelangen rond procedure ontwerp projectbesluit	Informeren en adviseren over deelbelangen Formele rol: raadplegen/consulteren (zienswijze indienen)
Mede-overheden en instanties (zoals ILT, ministerie van defensie, Rijkswaterstaat, netbeheerders)	Deelbelangen procedure projectbesluit	Adviseren en coproduceren
Onderwijs en jongeren	Deelbelangen rond betrokkenheid onderwijs, jongeren en toekomstige generaties (twintigers en dertigers)	Informeren en adviseren over deelbelangen Formele rol: raadplegen/consulteren (zienswijze indienen)

7 Organisatie van participatie en communicatie

- De provincie is verantwoordelijk voor de participatie rondom de formele procedure van het projectbesluit en stelt kaders voor de participatie rond de ontwikkeling van het windpark. Vattenfall geeft hier invulling aan en maakt afspraken met de omgeving via een participatieproces over diverse onderwerpen, zie bijlage 1. De provincie toetst of er zorgvuldige participatie wordt uitgevoerd.
- De communicatieadviseur van de provincie is verantwoordelijk voor het communicatieproces over het projectbesluit tijdens de formele procedure van het projectbesluit. De initiatiefnemer is zelf verantwoordelijk voor goede communicatie over gerelateerde onderwerpen.
- Tussen partijen vindt goed overleg en afstemming plaats waarbij het belang van de inwoners en partijen op een goed proces en goede communicatie voorop staat. Hiervoor is een gezamenlijke communicatiewerkgroep in het leven geroepen. Provincie, initiatiefnemer, gemeenten Neder-Betuwe en Buren en energiecoöperatie Echteld-Lienden hebben 3 wekelijks overleg om de participatie en communicatie zo goed mogelijk af te stemmen.
- Communicatie tijdens de aanleg- en exploitatiefasen is de verantwoordelijkheid van de initiatiefnemer.
- De rollen voor woordvoering zijn verdeeld conform de rol die iedere partij heeft in het proces rond het projectbesluit. Over het projectbesluit doet de provincie de woordvoering. Provincie, initiatiefnemer en gemeente(n) stemmen woordvoering over het energiepark tijdig met elkaar af.

7.1 Organogram projectorganisatie

In de stuurgroep zitten, onder voorzitterschap van de gedeputeerde van de provincie Gelderland, de wethouders van de gemeenten Neder-Betuwe en Buren, de manager windontwikkeling Nederland vanuit initiatiefnemer Vattenfall, de voorzitter van energiecoöperatie Echteld-Lienden en de projectleider vanuit de provincie Gelderland. De projectleider vanuit de provincie Gelderland is naast ambtelijk secretaris van de Stuurgroep ook de voorzitter van de gezamenlijke projectgroep.

8 Communicatie

8.1 Provinciale uitgangspunten

- Inwoners hebben recht op informatie van-, en communicatie met de overheid. Hierdoor kunnen inwoners het beleid van de overheid beoordelen en beïnvloeden. (Wet Open Overheid). Dit betekent dat:
 - Het voor iedereen helder moet zijn in welke fase van besluitvorming het beleid zich bevindt.
 - Alle beleidsstukken en communicatie zijn in helder, correct en begrijpelijk Nederlands.
 - Iedere inwoner heeft toegang tot de informatie en moet het kunnen begrijpen. Tekst is actueel, helder, kort en krachtig geschreven.
- We bouwen aan vertrouwen dat provincie Gelderland een zorgvuldig proces verzorgt en we creëren bestendige en duurzame relaties.
- Alle communicatie voldoet aan de uitgangspunten voor overheidscommunicatie:
 - AVG
 - Digitaal toegankelijk
 - Conform communicatiehandboek provincie Gelderland (inclusie, toon en stem, taal etc.)
 - Conform de Wet Open Overheid: alles open en transparant en beschikbaar.

8.2 Projectspectifieke uitgangspunten

- We streven ernaar om direct belanghebbenden (projectomgeving) en de beide gemeenten gelijktijdig te informeren over het besluitvormingsproces bij de provincie.
- We bieden dezelfde informatie aan voor alle bewoners in de directe omgeving van het windpark, ongeacht de gemeente. Zowel voor inwoners van Neder-Betuwe als Buren is de informatie over ontwikkelingen rond het projectbesluit gemakkelijk te vinden. Als de situatie of ontwikkelingen daarom vragen kan de aanpak en informatie toegespitst worden op de betreffende gemeente.
- We werken aan maximale openbaarheid van documenten: alle documenten zoals besluiten, officiële onderzoeken en vergaderverslagen van de stuurgroep, worden online ontsloten (binnen de kaders van AVG en maximaal mogelijke toegankelijkheid).
- We zijn in onze communicatie duidelijk en transparant over onze rol bij het energiepark en de manier waarop we samenwerken. Alle betrokken partijen maken waar passend gebruik van elkaars kanalen. Met doorverwijzingen maken we onderscheid in rol en afzenderschap. In paragraaf 8.4 staat ook wat dit betekent voor de inzet van middelen.
- Elke partij communiceert in de eigen huisstijl over de eigen boodschappen. Voor het projectbesluit en de procedure gebruiken we de huisstijl van de provincie.
- De ontvanger van de boodschap staat centraal. Daarom streven we ernaar dat de informatie op een gemakkelijke, eenduidige en centrale plek te vinden is, ook digitaal.

8.3 Toon en stem

De provinciale toon en stem zijn: persoonlijk, eigentijds, begrijpelijk en betrouwbaar. We zeggen wat we doen, en we doen wat we zeggen. We zijn transparant in overwegingen, dilemma's en afwegingen. Onze houding kenmerkt zich door oprechte interesse en ruimte voor ieders inbreng. Wederkerigheid is daarbij een belangrijke waarde in de communicatie tussen alle partijen in dit proces.

We werken samen aan het behalen van de klimaatdoelen en het tegengaan van energiearmoede. Daarom communiceren we over het wat, het hoe én over het waarom van het windpark in een bredere context. We richten ons in de communicatie ook op een bredere cirkel dan alleen de projectomgeving. Zo werken we ook aan de bredere communicatiedoelen voor de energietransitie. Alle partijen hebben over het waarom, de bredere context, een eigen context en eigen inhoudelijke boodschappen. We zoeken versterking bij elkaar en ondersteunen elkaars boodschappen over 'het waarom' voor zover relevant.

8.4 Provinciale en gemeentelijke communicatiemiddelen

Hieronder staat welke provinciale en gemeentelijke middelen we verwachten in te zetten voor communicatie over windpark Echteld Lienden. In bijlage 1 staat welke middelen de initiatiefnemer op dit moment van plan is om in te zetten. We maken gebruik van elkaars kanalen en middelen. Met doorverwijzingen maken we onderscheid in rol en afzenderschap.

Middel provincie Gelderland	Doel
Gelderland.nl (www.gelderland.nl/energieparkechteldlienden)	Informeren over project, procedure, voortgang en actuele ontwikkelingen
Nieuws- en persberichten	Informeren over actuele ontwikkelingen en besluitvorming Aankondigen ter inzageleggingen en bewonersbijeenkomsten
Sociale media kanalen	Informeren over actuele ontwikkelingen en besluitvorming Aankondigen ter inzageleggingen en bewonersbijeenkomsten
Bijeenkomsten (fysiek en online)	Informeren over project, procedure, voortgang en actuele ontwikkelingen Moment om vragen te stellen en in gesprek gaan Moment om te reageren op documenten en plannen (consulteren)
Besluitvormingsdocumenten	Informeren over besluitvorming over het project
Advertenties in (lokale) kranten	Informeren over actuele ontwikkelingen Aankondigen ter inzageleggingen en bewonersbijeenkomsten
Brieven aan direct omwonenden	In het geval van specifieke of persoonlijke uitwisseling/berichtgeving
Locatiebezoeken- en gesprekken	In het geval van specifieke of persoonlijke uitwisseling/berichtgeving
Persoonlijke gesprekken	In het geval van specifieke of persoonlijke uitwisseling/berichtgeving

Middel gemeente Neder-Betuwe	Doel
Website	Informeren over project, procedure, voortgang en actuele ontwikkelingen
Nieuws- en persberichten	Informeren over actuele ontwikkelingen en besluitvorming Aankondigen ter inzageleggingen en bewonersbijeenkomsten
Sociale mediakanalen	Informeren over actuele ontwikkelingen en besluitvorming Aankondigen ter inzageleggingen en bewonersbijeenkomsten
Advertenties in (lokale) kranten	Informeren over actuele ontwikkelingen en besluitvorming Aankondigen ter inzageleggingen en bewonersbijeenkomsten
Middel gemeente Buren	Doel
Website	Informeren over project, procedure, voortgang en actuele ontwikkelingen
Nieuws- en persberichten	Informeren over actuele ontwikkelingen en besluitvorming Aankondigen ter inzageleggingen en bewonersbijeenkomsten
Sociale mediakanalen	Informeren over actuele ontwikkelingen en besluitvorming Aankondigen ter inzageleggingen en bewonersbijeenkomsten
Advertenties in (lokale) kranten	Informeren over actuele ontwikkelingen en besluitvorming Aankondigen ter inzageleggingen en bewonersbijeenkomsten

Bijlage 1: Participatie- en communicatieplan initiatiefnemer

Participatie- en Communicatieplan windturbines Energiepark Echteld Lienden

April 2023

VATTENFALL

Inhoudsopgave

1. Energiepark Echteld Lienden.....	21
2. Inhoud van dit plan	21
3. Instrumenten voor Participatie	22
4. Tijdlijn	24
5. Belanghebbenden	25
6. Communicatiestrategie	27
7. Communicatiemiddelen	28
8. Bijlage A: Indicatieve afbakening gebied	32

1. Energiepark Echteld Lienden

Energiepark Echteld Lienden bestaat uit verschillende onderdelen: zonnepark Panderweg, de vervanging van het bestaande windpark Echteld en nieuwe windturbines. Omdat het beoogde windpark in hetzelfde gebied gepland is als het beoogde zonnepark, is ervoor gekozen om de verschillende onderdelen samen te brengen onder de naam Energiepark Echteld Lienden. Vattenfall betreft alle relevante belanghebbenden bij de ontwikkeling van dit energiepark. Dat doen we tijdens het ontwerp, de bouw en de exploitatie van het energiepark. We zorgen ervoor dat het energiepark landschappelijk en qua uitstraling goed past bij de omgeving, creëren zoveel mogelijk maatschappelijke meerwaarde en benutten zoveel mogelijk mee-koppel-kansen om het hele gebied te verbeteren. Wij geloven in het opbouwen van duurzame, langetermijnrelaties met de omgeving en goed nabuurschap.

a. Zonnepark Panderweg

Voor **zonnepark Panderweg** is de publiekscommunicatie al gestart d.m.v. een website, nieuwsbrief en bewonersavonden, waarbij mensen hun input konden geven. In november 2022 heeft Vattenfall de vergunningsaanvraag ingediend bij de gemeente Buren. Wanneer het bestemmingsplan is vastgesteld en aan Vattenfall de omgevingsvergunning is verleend, start Vattenfall met de voorbereiding voor de aanbesteding van de aannemer. Zonnepark Panderweg wordt daarom ook niet meegenomen in dit participatie- en communicatieplan, afgezien van het gebruik van dezelfde website en nieuwsbrief als communicatiemiddel.

b. Windpark Echteld Lienden

Begin 2023 hebben de provincie en Vattenfall het voornemen voor de vervanging van vier bestaande **windmolens** en het bouwen van nieuwe windmolens naar buiten gebracht. Daarom is een nieuwe fase in de publiekscommunicatie gestart. Tot en met 2022 is de omgeving enkel geïnformeerd via de website en eenmalig via een bewonersbrief.

Vattenfall onderzoekt de mogelijkheden voor een windpark aan beide zijden van de A15. Ten zuiden van de A15 staan al vier windmolens van Vattenfall in de omgeving van Echteld. Die windmolens worden vervangen door hogere, nieuwe, krachtigere exemplaren en aan de noordzijde worden windmolens toegevoegd, in totaal betreft het windpark naar verwachting 7 tot 11 windturbines, waarbij de verdeling ook nog onderdeel is van het ontwerpproces. De locatie is als zoekgebied vastgesteld voor zon- en windenergie als onderdeel van de Regionale Energiestrategie (RES) Fruitdelta Rivierenland. De provincie Gelderland heeft op 1 november 2022 besloten om een ruimtelijke procedure te starten en te begeleiden voor het plaatsen van nieuwe windturbines in het zoekgebied. Deze ruimtelijke procedure noemen we een 'Projectbesluit' onder de Omgevingswet (per 1 januari 2024 van kracht), voorheen provinciaal inpassingsplan (PIP). Dit betekent dat de provincie de kaders meegeeft (onder welke voorwaarden de windturbines geplaatst mogen worden). De provincie toetst en beoordeelt later of de plannen hieraan voldoen en zal op basis daarvan wel of geen goedkeuring verlenen. Inwoners van de gemeente Buren en de gemeente Neder-Betuwe worden geïnformeerd en kunnen meedenken en adviseren over de plannen. Samen met Energiecoöperatie Echteld-Lienden wordt een voorstel uitgewerkt hoe omwonenden (financieel) mee kunnen profiteren van het windpark.

2. Inhoud van dit plan

Als bevoegd gezag maakt de provincie Gelderland een participatieplan met kaders voor het participatieproces. Dit participatieplan ligt ook ter inzage voor inspraak naast de onderzoeksopzet voor

de milieuonderzoeken (NRD) als bijlagen bij de Kennisgeving Voornemen en Participatie. In dit voorliggende plan beschrijven wij als Vattenfall hoe wij vanaf de start van deze ruimtelijke procedure (eind 2022) invulling willen geven aan het participatieproces voor de ontwikkeling van windturbines langs de A15 nabij Echteld binnen de kaders van het participatie- en communicatieplan van de provincie Gelderland. Naast deze kaders heeft Vattenfall een belangrijke rol gespeeld bij het opstellen van de [Gedragscode Wind-op-land](#) en committeren wij ons uiteraard aan de principes van deze gedragscode. Een uitgebreid participatieproces als dit vraagt bij uitstek flexibiliteit en een proces dat is toegespitst op de wensen van de omgeving. Dit stuk beschrijft daarmee expliciet onze plannen op dit moment. Afhankelijk van de ontwikkelingen zal de daadwerkelijke uitvoering mogelijk op een andere manier plaatsvinden. De kaders en uitgangspunten vanuit de provincie en gemeenten en de strategie van Vattenfall achter dit plan blijven uiteraard in stand.

3. Instrumenten voor Participatie

In dit participatieproces willen we gebruikmaken van directe (digitale) participatiemogelijkheden, waarvoor in hoofdstuk 7 verschillende middelen worden geschetst (van digitaal bezoekerscentrum tot inloopavonden). Daarnaast willen wij ook een omgevingsadviesraad instellen en verschillende ontwerp-platformen organiseren. In aanvulling zullen voor specifieke doelgroepen of onderwerpen gerichte activiteiten worden uitgevoerd. We kiezen voor deze instrumenten omdat zij in combinatie ervoor zorgen dat: Iedereen mee kan participeren (energieavonden), maar dat we omwonenden ook in staat stellen om goed gelijkwaardig mee te kunnen praten (omgevingsadviesraad).

Energieavonden

Op verschillende energieavonden informeren we de omgeving over de stappen die gezet worden in het ontwerp en proces. Ook verzamelen wij hier input voor zowel het ontwerp als ook in samenspraak met de energiecoöperatie hoe de omgeving (financieel) meeprofiteert. Na iedere avond koppelen we helder terug wat met opgehaalde input is gedaan.

Omgevingsadviesraad

Als Vattenfall willen we een vertegenwoordiging van de omgeving vragen om plaats te nemen in de omgevingsadviesraad. De leden zijn het eerste aanspreekpunt voor de projectorganisatie op basis van de belangen vanuit de (inwoners in de) omgeving van het toekomstige windpark. Vattenfall faciliteert deze omgevingsadviesraad om te komen tot een goede afweging van verschillende belangen. De omgevingsadviesraad kan ook een functie vervullen richting andere inwoners met vragen of aandachtspunten.

Ontwerpplatform

In het ontwerpplatform worden verschillende belangen afgewogen waar het windpark impact op heeft en wordt er concreet getekend aan een ruimtelijk ontwerp. Er wordt eerst een schetsontwerp gemaakt en, nadat dit is gepresenteerd aan omwonenden en belangenorganisaties, een voorlopig ontwerp. Nadat alle belangen zijn afgewogen, specifieke randvoorwaarden zijn gehonoreerd of afgewezen stellen we een definitief ontwerp voor (op basis van het gekozen voorkeursalternatief) aan de omwonenden en belangenorganisaties. Het resultaat van het ontwerpplatform is een voorkeursalternatief dat vanuit draagvlak uit de omgeving en de resultaten uit de milieueffectrapportage wordt onderbouwd. De stuurgroep behandelt het voorkeursalternatief ter

voorbereiding op de besluitvorming over het projectbesluit in Gedeputeerde Staten. Deze informatie wordt gezamenlijk gebruikt om een ontwerp-Projectbesluit op te stellen en t.z.t. ter inzage te leggen. In het ontwerpplatform nemen naast een vertegenwoordiging van de omgeving ook professionele organisaties plaats met specifieke belangen (bijvoorbeeld LTO of Natuur&Milieu) en in samenspraak met (beoogde leden van) het ontwerp-platform wordt de rol van de verschillende overheden afgestemd.

Bij de start van het ontwerpplatform wordt helder vastgelegd welke ruimte er is, wat de bevoegdheden zijn en hoe deze zich verhoudt tot de stuurgroep en hoe verschillende belangen worden gewogen.

Overige instrumenten

Naast deze activiteiten zijn wij nu van plan om ook de volgende activiteiten uit te voeren:

- Informatiebijeenkomsten voor volksvertegenwoordigers – Voor gemeenteraden en Provinciale Staten organiseren we specifieke avonden om hen te informeren.
- Helder overzicht van wensen – Gedurende het hele proces houden we consequent bij welke verwachtingen en wensen belanghebbenden op tafel leggen en koppelen we terug hoe we daarmee omgaan.
- Raadpleging / Enquête – Naast de Energieavonden bevragen we door middel van directe raadpleging ook de omgeving om zo in volle breedte input op te halen.
- Workshop planologie – Een workshop over de ruimtelijke procedure die gevolgd wordt bij de provincie.
- Workshop planschade – Een workshop over wat planschade inhoudt, wat er in dit proces relevant is en hoe omwonenden de stappen tot planschade kunnen doorlopen
- Visualisatie – Om zo scherp mogelijk gesprekken te kunnen voeren over de plannen worden verschillende ontwerpen waar mogelijk gevisualiseerd.
- Excursies windpark – In aanvulling op de visualisaties organiseren we een excursie naar een bestaand en vergelijkbaar windpark, om zo het beeld van een windpark nog scherper te maken.
- Onderwijs – Het basis en middelbaar onderwijs in de regio betrekken we bij het ontwerp.
- Ondernemers – Waar mogelijk bieden we ruimte aan lokaal bedrijfsleven bij ontwerp en bouw van het windpark. We organiseren specifieke avonden om de mogelijkheden hiervan te verkennen.

4. Tijdlijn

5. Belanghebbenden

In dit hoofdstuk geven wij de belangrijkste belanghebbenden weer die op dit moment bij ons in beeld zijn. Voor de omwonenden kijken wij in het bijzonder naar inwoners die binnen 1 kilometer van het project wonen en zien we het totale gebied tot een cirkel van 2,5 kilometer rondom het windpark, zie ook bijlage A. Met het doorsnijden van verschillende dorpskernen (als bijvoorbeeld Kesteren) gaan we ruimschoots om en betrekken wij de hele kern. We kiezen er daarom voor om altijd (ook) breed te informeren, bijvoorbeeld via huis-aan-huisbladen. Het overzicht van belanghebbenden kan tijdens de ontwikkeling wijzigen en aangevuld worden. Het onderscheid primair en secundair in onderstaand overzicht beschrijft met name de grootte van het belang van een stakeholder.

Primaire stakeholder	Rol in project	Communicatiemiddelen vanuit Vattenfall (zie hoofdstuk 7 voor verdere toelichting)
Energiecoöperatie Echteld-Lienden	Energiecoöperatie Echteld-Lienden pakt samen met Vattenfall de financiële participatie op bij dit project.	Directe contact – onderdeel projectteam
Gemeente Buren	Een deel van het windpark zal gebouwd worden in de gemeente Buren. De gemeente Buren is tegen de komst van een windpark.	Direct contact – onderdeel projectteam
Gemeente Neder-Betuwe	Een deel van het windpark zal gebouwd worden in de gemeente Neder-Betuwe. De gemeente Neder-Betuwe werkt mee aan dit initiatief.	Direct contact – onderdeel projectteam
Provincie Gelderland	De provincie Gelderland is bevoegd gezag voor de ontwikkeling van het windpark.	Direct contact – onderdeel projectteam
Grondeigenaren in het plangebied (opstalverleners)	Verlenen tegen vergoeding toestemming om een windturbine op hun grond te laten plaatsen.	Direct contact
Grondeigenaren naast het plangebied	De percelen naast het plangebied worden agrarisch gebruikt. De inrichting van het plangebied kan impact hebben op de bedrijfsvoering van de eigenaren/gebruikers van deze percelen.	Direct contact
Omgevingsadviesraad	Zie hoofdstuk 3.	Bijeenkomsten, direct mailcontact – werven via Energieavonden, website, nieuwsbrief
Ontwerp-platform	Zie hoofdstuk 3.	Bijeenkomsten, direct mailcontact – werven via andere stakeholders
Direct omwonenden (< 1000 m)	Onder direct omwonenden verstaan we mensen met een huur- of koopwoning in een straal van 1000 meter rondom het plangebied. Direct omwonenden benaderen en betrekken we actief bij de ontwikkeling van het windpark.	Bewonersbrief, digitaal informatieplatform, website, nieuwsbrief, Energieavonden
Jongeren	Kinderen t/m 12 jaar, jongeren in het voortgezet onderwijs.	Lid omgevingsadviesraad, digitaal informatieplatform,

		ontwerpopdracht, prijsvraag naamgeving
Belangenvereniging Lingemeer	De belangenvereniging Villapark Lingemeer is opgericht om de belangen van de Lingemeer bewoners te behartigen. Belangrijke onderwerpen zijn: watermanagement, leefbaarheid, milieu, veiligheid en criminaliteit en overlast.	Direct contact, digitaal informatieplatform, website, nieuwsbrief, Energieavonden
Duurzaam Lingemeer	De wijk Lingemeer is door de gemeente Buren aangewezen als 1 van de eerste 2 wijken om van het gas af te gaan. Hiervoor is een werkgroep van betrokken inwoners ingesteld die verkennen wat de beste oplossing is voor Lingemeer.	Direct contact, digitaal informatieplatform, website, nieuwsbrief, Energieavonden
Dorpsvereniging Echteld	De dorpsvereniging in Echteld is een actieve vereniging die activiteiten organiseert voor de dorpskern Echteld.	Direct contact, digitaal informatieplatform, website, nieuwsbrief, Energieavonden
Ondernemers in de regio	Ondernemers in de regio benaderen en betrekken we bij de ontwikkeling van het windpark.	Ondernemersavond
LTO-Noord afdeling Betuwe	Als belangenbehartiger voor Landbouw en kennisdrager kan LTO een goede rol vervullen in het behartigen van agrarische belangen in de omgeving.	Direct contact, uitnodigen voor Ontwerp-platform
Natuur & Milieu Gelderland	Behartigen belangen natuur en milieu.	Direct contact, uitnodigen voor Ontwerp-platform
Vereniging natuur & milieu Lingemeer	Behartigen belangen natuur en milieu.	Direct Contact
Waterschap Rivierenland	Verantwoordelijk voor waterbeheer en waterveiligheid.	Direct contact
RES Rivierenland	Binnen het RES-programma is veel kennis aanwezig van het voortraject en de overkoepelende ambities voor heel Rivierenland.	Contact via gemeenten
K3	Als grondeigenaar nabij het windpark en bedrijf met hoge duurzaamheidsambities zien wij kansen voor samenwerking.	Direct contact
EcoBuren	Als gebiedscoöperatie voor de hele gemeente Buren kan EcoBuren een grote rol vervullen in het ondersteunen van de Energiecoöperatie Echteld-Lienden, en in het ondersteunen van de verduurzaming van het gebied.	Contact loopt via Energiecoöperatie Echteld-Lienden

Secundaire stakeholders	Rol in het project	Communicatiemiddelen
-------------------------	--------------------	----------------------

Omwonenden (< 2.500 m)	Deze ontwikkeling heeft ook impact op inwoners van omliggende dorpen. Hierbij focussen we op omwonenden in een straal van 1.000 tot 2.500 meter rondom het windpark.	Lokale krant, digitaal informatieplatform, nieuwsbrief, website, energieavonden
Het Gelders Genootschap	Het Gelders Genootschap ondersteunt zowel Vattenfall als de gemeente met een zorgvuldige landschappelijke inpassing van zonnepark Panderweg-Oost.	Contact via gemeenten
ProRail	Beheerder spoor langs A15	Direct contact
Rijkswaterstaat	Beheerder snelweg A15	Direct contact
Initiatief de Langste Boomgaard	Versterken van het beeld langs de A15 tussen Deil en Dodewaard door vergroening, passend bij DNA van de Betuwe.	Direct contact
Netbeheerder Liander	Liander is verantwoordelijk netbeheerder in het gebied. Vattenfall heeft een aansluit- en transport overeenkomst met Liander voor het realiseren van een netaansluiting op het distributienetwerk van Liander en de distributie van de door het windpark geproduceerde stroom.	Direct contact
VOLO Echteld	Verzamelde sportverenigingen in Echteld	Direct contact
Oranjevereniging Echteld	Organisatie Koningsdag en andere gezelligheidsactiviteiten in Echteld.	Direct contact
Energie Samen Rivierenland	Op niveau van heel Rivierenland Energiecoöperatie.	Contact loopt via Energiecoöperatie Echteld-Lienden

6. Communicatiestrategie

De kern van de aanpak gaat om 'betrekken in plaats van informeren'. Daarmee bedoelen we dat we verder gaan dan het puur en alleen informeren van omwonenden en belanghebbenden. Met betrekken bedoelen we:

- Stakeholders deelgenoot (of zelfs 'eigenaar') maken, het liefst 'live' bij belangrijke mijlpalen.
- Stakeholders laten zien wie Vattenfall is en een kijkje achter de schermen bieden.
- Stakeholders regelmatig in persoon spreken: face-to-face contact, aanwezig en beschikbaar zijn.
- Communiceren met een vooruitziende blik: we geven altijd aan wat er nog komen gaat.
- Belanghebbenden bereiken via de traditionele middelen zoals de brief en de krant, altijd in combinatie met online middelen, als de website, digitaal informatieplatform en digitale nieuwsbrief.
- Achtergrond geven bij de dingen die we doen (feitjes en weetjes), maar ook af en toe een verrassende/ludieke boodschap.
- Erkennen dat niet alles goed kan gaan.

Communicatie-aanpak op basis van twee sporen

De communicatie naar de verschillende stakeholders van het energiepark is gericht op twee sporen:

1. Feitelijke informatie en proces informatie: waar komen de windmolens en hoe verloopt het proces tot de komst van windmolens?
2. Bredere perspectief schetsen: op welke manier kijkt u naar het energievraagstuk en hoe kunt u daarin participeren?

Bij het eerste spoor ligt de voortrekkersrol bij Vattenfall. Bij het tweede spoor ligt deze rol voornamelijk bij Energiecoöperatie Echteld-Lienden, met ondersteuning van Vattenfall. Bij beide sporen zoeken we de dialoog met de omgeving, de communicatiemiddelen zijn ondersteunend aan deze dialoog.

7. Communicatiemiddelen

Hieronder volgt een overzicht van de inzet van communicatiemiddelen passend bij de fase van een project. Onder de tabel lichten we elk communicatiemiddel nader toe.

	Middelen	Planning
Stap 1. Start van het project en analyse	Website Nieuwsbrief Persbericht	2021 – 2022
Stap 2. Projectplanning en vergunningentraject	Website Nieuwsbrief Digitaal bezoekerscentrum Bewonersavond/Energieavond Bewonersbrief Video's Persbericht Infographics/posters Enquête Excursie windpark Maandoverleg Vattenfall, provincie, gemeenten	Eind 2022 t/m zomer 2024
Stap 3. Aanbesteding en voorbereidingen bouw	Website Digitaal bezoekerscentrum Nieuwsbrief Persbericht N.t.b.	Eind 2024
Stap 4. Bouw	Website Digitaal bezoekerscentrum Nieuwsbrief Persbericht N.t.b.	-
Stap 5. Operationeel	N.t.b.	-

a. Projectwebsite - Energieparkechteldlienden.nl

Communicatiedoel: informatie over project (naslagwerk)

Doelgroep: alle primaire en secundaire stakeholders maar voornamelijk omwonenden, overige geïnteresseerden

Planning: reeds online tot einde project, continue updates

De projectpagina van Energiepark Echteld Lienden is sinds het najaar van 2021 live. In 2022 hebben bijna 800 mensen deze website bekeken. Op de website komt alle informatie rondom het zonne-initiatief en het wind-initiatief samen. Gemiddeld waren de bezoekers in 2022 1 minuut en 27 seconden op de website, met uitschieters van 10 minuten.

De website bestaat op dit moment uit de volgende onderwerpen:

- Informatie zonnepark Panderweg
- Informatie windinitiatief Echteld Lienden
- Informatie Vattenfall
- Informatie participatie
- Nieuwsberichten
- Aanmelden nieuwsbrief
- Nieuwsbrievenarchief
- Contactformulier

Op de website komt onder andere nog:

- Verdere informatie over windinitiatief; met o.a. toegankelijke infographic proces en uitleg over cursussen.
- Pagina over Omgevingsadviesraad
- Veelgestelde vragen en antwoorden, gekoppeld aan het onderwerp per pagina i.p.v. op een aparte pagina.
- Koppeling met digitaal informatiecentrum: hierbij komt men op een apart platform met een interactieve kaart met ontwerpen vanuit verschillende posities. Daaronder liggen ook onderzoeken (natuur, infrastructuur) over het initiatief. Vragen op dit platform worden rechtstreeks naar de projectgroep en eventuele overige stakeholders gestuurd en doorgestuurd naar provincie en gemeenten.
- Agenda met data informatieavonden
- Informatie over rollen

b. Digitaal bezoekerscentrum (Te bereiken via website)

Communicatiedoel: compleet informatiepunt inclusief interactie

Doelgroep: alle primaire en secundaire stakeholders maar voornamelijk omwonenden, overige geïnteresseerden

Planning: livegang voorjaar 2023

Het digitaal informatiepunt is een online ruimte waar alle informatie te zien en lezen is over het project. Het is 3D waardoor bezoekers het gevoel hebben in een echt bezoekerscentrum te lopen. Omdat het digitaal is, kunnen mensen 24/7 alle informatie inclusief digitale middelen en het laatste nieuws inzien. Het digitale informatiepunt is via de verschillende communicatiemiddelen bereikbaar.

c. Nieuwsbrief - Nieuwsbrief Energiepark Echteld Lienden

Communicatiedoel: updates project communiceren

Doelgroep: voornamelijk omwonenden + overige geïnteresseerden

Planning: reeds lopend tot einde project, minimaal elk kwartaal

Via de nieuwsbrief over het zonne-initiatief en het wind-initiatief kunnen we geïnteresseerden direct informeren en betrekken bij het energiepark. Bijvoorbeeld over actualiteiten van het project en voor het aanmelden van een informatieavond. De eerste nieuwsbrief Energiepark Echteld Lienden is op 20 juni 2022 verstuurd, de tweede op 1 augustus 2022, de derde op 25 november 2022 en de vierde op 1

maart 2023. Op dit moment gaat de nieuwsbrief naar **204 abonnees** en de **16 direct omwonenden** van zonnepark Panderweg-Oost.

Inschrijven

Een aantal abonnees heeft zich ingeschreven naar aanleiding van de eerste bewonersbrief die verstuurd is over het zonne- en wind-initiatief in 2021. De meeste abonnees hebben zich ingeschreven rondom de bewonersavond van zonnepark Panderweg-Oost in juli 2022. De komende tijd moet de nieuwsbrief worden gepromoot om ook de omgeving van het windpark direct te kunnen informeren. Zo is een promotie van de nieuwsbrief meegenomen in de bewonersbrief van februari 2023, bij het aanmeldformulier van de Energieavond van 29 maart 2023 en tijdens de Energieavond.

We gaan het inschrijven op de nieuwsbrief verder promoten via:

- Bewonersbrieven
- Bewonersavonden
- Communicatiemiddelen provincie Gelderland
- Communicatiemiddelen Gemeente Neder-Betuwe en gemeente Buren
- (Straat)enquêtes
- Advertentie in lokale media (Gelderlander, Het Kontakt, Gemeentenuws, de Fruitbode)
- Sociale media-kanalen (evt. betaald of via stakeholders)

Frequentie

De nieuwsbrief van Energiepark Echteld Lienden verstuurt Vattenfall op de momenten dat er nieuws is over het windpark en/of het zonnepark. Dit zal minimaal één keer per kwartaal zijn en maximaal één keer per drie weken. Abonnees kunnen zich op elk moment uitschrijven van de nieuwsbrief.

Cijfers nieuwsbrief

Op 1 maart 2023 is de laatste nieuwsbrief verstuurd naar 202 mailadressen. 141 mensen hebben deze nieuwsbrief geopend, dat is een openingspercentage van 69,8 procent. 49 mensen hebben geklikt op een link.

d. Energieavonden

Communicatiedoel: direct contact met omgeving

Doelgroep: omwonenden + lokale belangengroepen, overige geïnteresseerden, pers

Planning:

Energieavond: viermaal - maart, juni/juli, september/oktober 2023, Q1 2024 (planning onder voorbehoud)

Op informatiebijeenkomsten maakt Vattenfall contact met het bredere publiek dat zich in de omgeving interesseert voor de komst van een windpark. Tijdens de bijeenkomst presenteren we de plannen en stellen we ons open voor vragen en meningen. Er is altijd iemand van Vattenfall in persoon aanwezig bij bijeenkomsten die betrekking hebben op het windpark.

Voor het windpark bij Energiepark Echteld Lienden noemen we de bewonersavonden 'Energieavond' om het grotere belang van het windpark voor de energietransitie te benadrukken.

Doelgroep Energieavonden

Uitnodigingen voor deze Energieavonden versturen we via bewonersbrieven naar de omgeving, via de mail naar directe stakeholders, via de nieuwsbrief naar bestaande geïnteresseerden en plaatsen we op

Om ook de bredere omgeving te kunnen informeren, is regelmatig contact met de media belangrijk. De woordvoerder van Vattenfall onderhoudt het contact met de media en heeft het laatste woord wat er wanneer naar buiten gaat. Dit gebeurt in samenspraak met de provincie Gelderland.

h. Enquête

Communicatiedoel: input energieavonden ophalen en betrekken omwonenden

Doelgroep: omwonenden

Planning: n.t.b.

Door naar de mensen in de dorpen toe te gaan, spreken we een grotere groep omwonenden aan die misschien niet zelf actief gaan participeren in het project. De eerste enquête is uitgevoerd door Energiecoöperatie Echteld-Lienden over financiële participatie: waar is behoefte aan in gebied. Volgende enquêtes laten we afhangen van de ontwikkelingen.

i. Excursie windpark

Communicatiedoel: bekend maken met idee van een windpark

Doelgroep: directe omwonenden, omgevingsadviesraad, ontwerpplatform

Planning: tijdens eerste schetsontwerpmomenten

We gaan op excursie naar een vergelijkbaar windpark ergens in Nederland. Omdat er al bestaande windturbines zijn in Echteld, gaat het vooral om het ervaren van de (mogelijk) nieuwe hoogte. Ook kan men in gesprek gaan met lokale energiecoöperaties en inwoners over de ervaringen.

j. Ontwerpopdracht onderwijs

Communicatiedoel: bewustzijn creëren rondom de energietransitie

Doelgroep: primair en/of voorgezet onderwijs

Planning: najaar 2023

k. Gebruik communicatiekanalen primaire stakeholders

Communicatiedoel: bereiken nieuwe doelgroep omgeving

Planning: bij uitsturen uitnodigingen, nieuwsbrieven

De verschillende stakeholders hebben allen eigen kanalen die we eventueel kunnen gebruiken om een bredere groep te bereiken. Denk aan Facebookgroepen, nieuwsbrieven en websites van de provincie, beide gemeentes, de energiecoöperatie en bijvoorbeeld belangenvereniging Lingemeer.

l. Advertenties

Communicatiedoel: communicatie richting moeilijkere bereikbare groepen via eigen communicatiemiddelen

Doelgroep: bredere omgeving

Planning: voor Energieavonden, eventueel bij andere inspraakmomenten

Bij belangrijke mijlpalen of voor extra bekendheid van de nieuwsbrief is het mogelijk om een advertentie te plaatsen in de lokale krant of op sociale media om een grotere doelgroep aan te spreken.

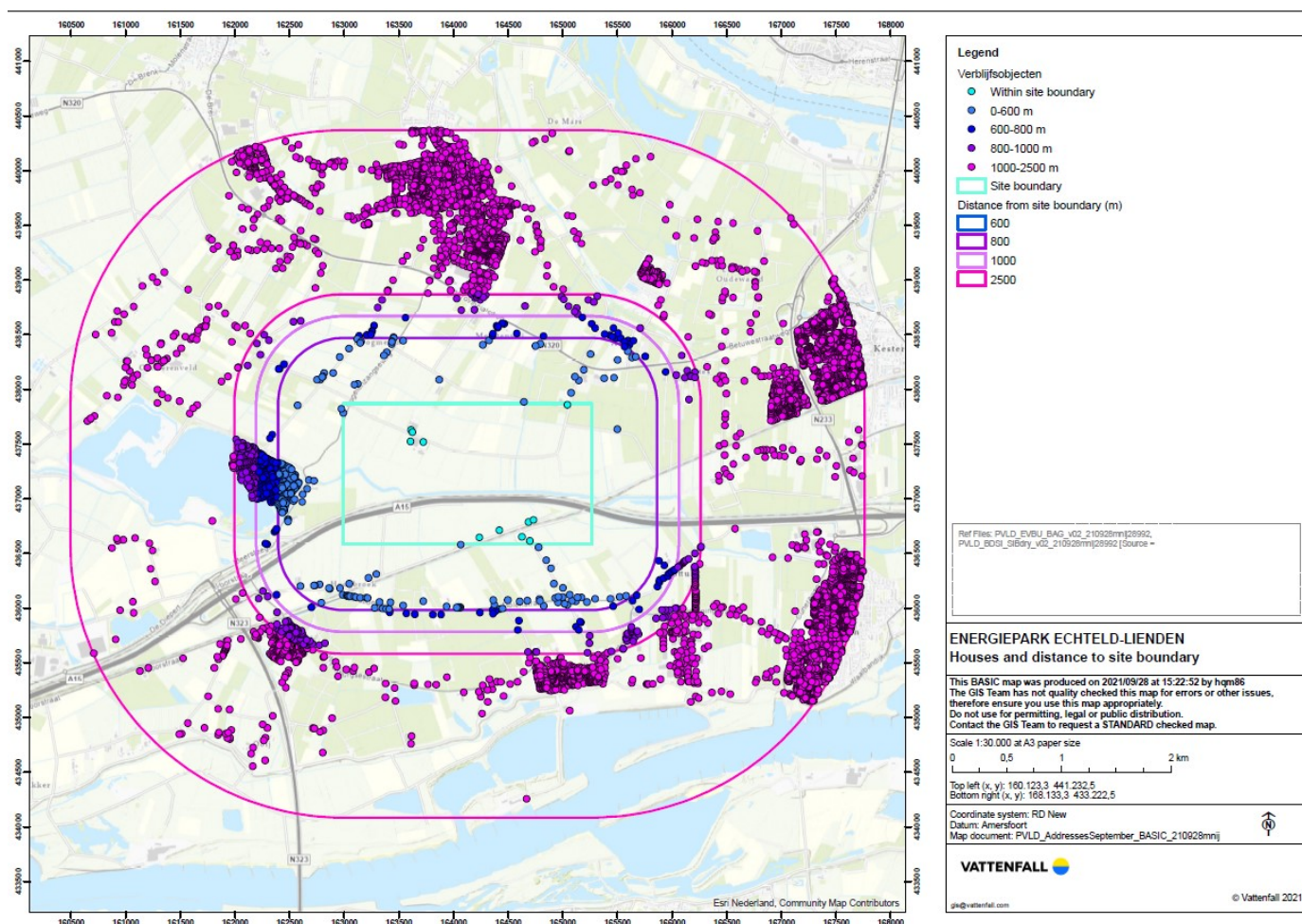
Lokale krant

Denk daarbij aan De Gelderlander, Het Kontakt Tiel, Gemeentenieuws Rhenen/Neder-Betuwe, Omroep Gelderland, de Fruitbode (tweemaandelijks krantje voor Lienden).

Sociale media

Sociale media zijn nuttig om specifieke groepen mensen uit een bepaald gebied te bereiken. De sociale media-kanalen van Vattenfall kunnen alleen worden gebruikt voor milestones of via betaalde content. Daarom is het goed om gebruik te maken van de sociale media-kanalen van primaire stakeholders.

8. Bijlage A: Indicatieve afbakening gebied

Provincie Gelderland

Markt 11

6811 CG Arnhem

Postbus 9090

6800 CX Arnhem

026 359 99 99

provincieloket@gelderland.nl

www.gelderland.nl